1124 6480

GALEB

9-10
MAJ-JUNIJ
2017
cena 2,10 €
izhaja v Trstu

VESELE POČITNICE, S KNJIGO NA PLAŽI!

JEREBIKA

NAPISAL
Jure Jakob

ILUSTRIRALA
Anja Jerčič Jakob

V NAŠI SOBI JE VELIKA SLIKA,
NA KATERI RASTE JEREBIKA.

JEREBIKA JE JESENI RDEČA.
TO POMENI, DA JE BLIZU SREČA.

SREČA PRIDE, KO ZAPADE SNEG
IN GREMO S SANKAMI V BREG.

NA BREGU PIHA VETER
IN SNEGA JE VEČ KOT METER.

PETER SE SPUSTI NAVZDOL
IN KOT BLISK PRISPE NAZAJ DOMOV.

PROTI DOMU NESE TUDI NAS.
VRNEMO SE RAVNO PRAVI ČAS.

ČAS JE ZA KOSILO IN SLADICO.
POTEM, KO POHRUSTAMO POTICO,

DROBTINE OD POTICE
ZBEREMO NA KUP ZA LAČNE PTICE.

KO PTICAM ZMANJKA PIČE, JIH ZAMIKA
ŠE NAŠA RDEČA JEREBIKA.

NA JEREBIKI JE ZDAJ MANJŠA GNEČA,
ZATO SE NAŠA SLIKA HITRO ŠE POVEČA.

{medved in miška}

piše Majda Koren, riše Bojan Jurc

9 - INDIJA

1 »KAKŠNA GNEČA!« SE ČUDI MIŠKA. »SEVEDA, SAJ SVA V INDIJI!« ODVRNE MEDVED.

2 »KAKŠEN ČUDOVIT HOTEL!« VZKLIKNE MIŠKA.
»O, TI BUČA! TO NI HOTEL! TO JE TADŽ MAHAL, GROBNICA GOSPE MUMTAZ MAHAL.«

3 PO OGLEDU GROBNICE JE ČAS ZA NAKUPE. PO NAKUPIH PA BO ŽE ČAS ZA VEČERJO.

4 NATAKAR JIMA POSTREŽE S KARIJEM, RIŽEM IN PURIJEM.
»NA PRIBOR JE PA POZABIL!« SE HUDUJE MIŠKA.
»KJE PA! V INDIJI JEMO KAR Z ROKAMI, HOČEM REČI, S TACAMI. SI SI UMILA TAČKE, PREDEN SI SEDLA K MIZI?« »SEVEDA SEM!« PRAVI MIŠKA IN UGRIZNE V VROČ OCVRT KRUHEK.

Indija je po površini sedma največja država na svetu in druga po številu prebivalcev. A izračuni kažejo, da bo po številu prebivalcev kmalu prehitela Kitajsko! V Indiji govorijo čez tisoč jezikov, uradna jezika pa sta dva: hindujščina in angleščina. Indijce prepoznamo po značilnih oblačilih, na primer sarijih, ki jih nosijo ženske, in ačkenih, dolgih suknjičih, ki jih nosijo moški. Njihova hrana je precej pekoča. Najznačilnejša jed je kari, nekakšen indijski golaž,

5 »TO SO TOPLICE ZA SLONE!« POVE GOSPOD.

6 »TU SKRBIMO ZA SLONE, KI SO NEKOČ TRDO DELALI V GOZDU, ZDAJ PA SO UPOKOJENI,« RAZLOŽI GOSPOD, KI SKRBI ZA SLONE.

7 »HEJ, KAJ PA JE TO?« CVILI MIŠKA. »NA POMOČ!« ZAKRIČI MEDVED. »SAJ NI NIČ HUDEGA! PRAZNUJEMO HOLI, PRAZNIK POMLADI IN BARV!« JU POTOLAŽI MIMOIDOČA KRAVA.

8 LEPE POZDRAVE VAM IZ INDIJE POŠILJATA MEDVED IN MIŠKA.

ki je lahko pripravljen iz mesa ali zelenjave. Jedo ga brez pribora, kar z rokami. Puri je kruhek, ocvrt v zelo vročem olju. Kar je za nas jabolko, je za Indijca mango. Indijci pridelajo največ manga na svetu. Večina Indijcev potuje naokrog z vlakom. Na njihovi železnici je zaposlenih čez milijon ljudi. Ko je Krištof kolumb odkril Ameriko, je mislil, da je prišel v Indijo in je tamkajšnje prebivalce poimenoval Indijance (v angleščini imajo enako ime: Indians).

medved in miška

{ NALOGE

LABIRINT

KAM POTUJETA MEDVED IN MIŠKA?

ALI BOSTA OBČUDOVALA TADŽ MAHAL?
SE BOSTA NAMAKALA V TOPLICAH?
SI BOSTA PRIVOŠČILA FESTIVAL BARV?
POJDI PO PROGI IN IZVEDEL BOŠ, KAM POTUJETA.

>>> DODATNE NALOGE NA: WWW.GALEB.IT

NOVOST

NAPISALA
Evelina Umek

ILUSTRIRALA
Živa Pahor

PRGIŠČE MANDELJNOV

Prvi šolski dnevi so bili vznemirljivi tudi za Katjo, čeprav ni mogla tekmovati s svojimi sošolkami in sošolci, ki so pripovedovali, kje vse so bili in kaj so doživeli. Smejali bi se ji, ko bi jim povedala, da je počitnice preživljala v drevesni krošnji. Lahko bi jim pripovedovala o kužku, ki je izginil in ga ni več videla. Morda bi prisluhnili zgodbi o treh lažnivih prijateljih. O tem ni želela govoriti, sram jo je bilo, da jim je zaupala in se želela družiti z njimi. Zato je molčala in poslušala.

Ni pa je bilo sram prijateljevanja z mandljevim drevesom, ki jo je zvesto čakalo.

Šolski dnevi so prinesli šolske skrbi, naloge in učenje. Mama ji je govorila, da je zdaj že v četrtem razredu in da se bo morala bolj učiti. Konec je potepanja. Katja je kimala,

trudila se je, da bi bila dobra učenka. Drevo pa jo je še vedno vabilo.

Neke nedelje je odšla k njemu in ga objela. Hotela je že splezati v krošnjo, ko se je na oni strani ograje pojavil vrtnar. Opazila je, da ograja ob drevesu ni več tako gosta, da žive meje ni tam. Vrtnar je z nasmehom odprl vratca ograje in jo s kretnjo povabil, naj stopi skoznja.

Katja ga je začudeno gledala. Potem je iz žepa vzel prgišče mandljev in ji jih ponudil. Pokazal je na krošnjo, kjer so jedrca v svojih lupinah čakala, da jih kdo ubere. Katja je obotavljivo vzela vrtnarjevo darilo in stekla domov.

»Mama, očka,« je zaklicala, »glejta, kaj imam!«

Mandlje je stresla na mizo in vsi so se posladkali z njimi.

»Pojdita z mano, na drevesu jih je še veliko.«

»Prav, pojdimo v džunglo,« se je zasmejal oče.

In tako so se vsi povzpeli do mandljevega drevesa. Mama je najprej rekla: »Škoda, da nisem vzela košarice.« In potem: »Ali sploh smemo nabirati mandlje?«

»Smemo, smemo,« je rekel oče.

Vrtnar je nalašč pustil vratca odprta. »Pojdimo v park,« je rekla Katja.

S polnimi žepi mandljev so stopili v park, Katja je pokazala na vrtnarja in zašepetala očetu na uho. Oče in mama sta stopila k njemu, ga pozdravila in oče se mu je zahvalil. Pozdravil ga je s stiskom roke.

Katja, oče in mama so nadaljevali pot po parku, vrtnar je gledal za njimi in se smehljal. Nič več ni bil neviden.

Ko so se vrnili domov, je Katja vzela risalni list, narisala očeta, mamo in sebe, nad njimi pa se je košatilo mandljevo drevo.

→ KONEC

NAPISALA
Maja Furman

ILUSTRIRALA
Ivana Soban

LENIVEC

KO PRIDE TOTO K NA OBISK, SE ZLEKNE V IN TAM OSTANE CELO POPOLDNE.

»FANT, KJE JE TVOJA ENERGIJA?« GA ČEZ ČAS PODRAŽI DEDEK.

»LEN SEM. ZDELUJE ME POMLADANSKA UTRUJENOST,« ZAZEHA TOTO.

»SI KOT LENIVEC,« GA PODRAŽI DEDEK.

»O, NE, PA NISEM! POGLEJ, NA VSAKI IMAM PET ! LENIVCI IMAJO SAMO DVA NA VSAKI ROKI, DA BOŠ VEDEL!« MAHA TOTO Z DLANMI PRED .

»V MISLIH NISEM IMEL LENIVČEVIH PRSTOV, AMPAK NJIHOVO POČASNOST IN LEEEEENOST,« ZATEGNE DEDEK,

»IN VEŠ KAJ; ENA VRSTA LENIVCEV IMA RES PO DVA NA SPREDNJIH , DRUGA VRSTA PA IMA PO TRI,« ŠE POJASNI. TA PODATEK TOTA IZSTRELI IZ NASLANJAČA K S . V ROKE VZAME ČAROBNI SVET ŽIVALI IN ZAČNE LISTATI. »NAJ POGLEDAAAAAAAAČIH!« IN ŽE SE ZNAJDETA POD VISOKIM TROPSKEGA V JUŽNI .

NAD NJIMA, VISOKO V KROŠNJI, Z VEJE BINGLJA KOSMATA GMOTA. »POGLEJ, !« REČE DEDEK. »VIDIŠ, KOLIKO PRSTOV IMA?« VPRAŠA TOTO. ŽIVAL SE POČASI PREPRIME NA IN DALJE VISI.

»SLABO SE VIDI … KO JE TAKO PRI MIRU, SE GA KOMAJ OPAZI,« REČE DEČEK.

»TO JE ZATO, KER IMA KOŽUH, KI MU OMOGOČA KAMUFLAŽO IN ZLITJE Z OKOLICO,« POJASNI .

»ZAKAJ IMA ZELENKAST ?« SE ZAČUDI TOTO.

»ZARADI ,« SE NAMUZNE DEDEK.

»ALG?! AH, DAJ NO, DEDEK, VENDAR VISI NA , KJER NI ALG, IN NE V !« TOTO Z DVOMEČIM POGLEDOM OŠVRKNE DEDKA.

»ČISTO RES ZARADI . ŽIVIJO V NJEGOVIH DLAKAH,« POJASNI DEDEK.

»BLJAK, FUJ, V DLAKAH?!« SE NAKREMŽI TOTO.

»TEBI SE TO ZDI FUJ, PA ALGE REŠUJEJO PRED PLENILCI, SAJ JIH ZAKAMUFLIRAJO. KER SO TAKO POČASNI, SO LAHEK PLEN,« POJASNI DEDEK.

TOTO SE ZAČNE KROHOTATI: »HAHAHA, TAKO MAJHNE ALGE,

PA REŠIJO ŽIVLJENJE TAKO VELIKI ŽIVALI! KUKU, KUKU, ZDAJ SEM, ZDAJ ME NI,« SE PAČI TOTO IN SI POKRIVA OČI.

TEDAJ MU NA PRILETI KUPČEK SMRDLJIVE GMOTE. »FUUUUUJ, BLJAAAK, SE JE POKAKAL NAME!« VZKLIKA IN STRESA NESNAGO S SEBE.

»OJEJ, IMAŠ PA RES SREČO, DA SI GA PRESTREGEL! TI SPLOH VEŠ, KAKO REDKO IZLOČAJO ?« POSKUŠA DEDEK ZADRŽATI SMEH.

»ME NE ZANIMA!« JE JEZEN TOTO.

»ENKRAT NA MESEC, KER IMAJO KRATKO . TOLIKO, DA VEŠ, KAKO REDEK TRENUTEK SI UJEL,« IN DEDEK KONČNO PRASNE V SMEH.

TOTO KIHNE IN Z DEDKOM SE SPET ZNAJDETA V SOBI.

»DEDEK, PRINESI VSE , KI GA IMAŠ,« REČE TOTO IN ZDIRJA V .

»PA JE LENIVEC PREGNAL POMLADANSKO UTRUJENOST,« SE MUZA DEDEK.

NADALJUJE

NOVOST

TOTO IN ŽIRAFA

TOKRAT JE TOTO NA OBISKU PRI ZELO ZGOVOREN. GOVORI KOT NAVIT, SKORAJ BREZ PREDAHA. »ČE BOŠ ŠE NEKAJ ČASA TAKO ZGOVOREN, BO TVOJ POSTAL KOT ŽIRAFIN,« GA POSKUŠA PREKINITI DEDEK. IN MU USPE, SAJ TOTO UTIHNE IN GA VPRAŠUJOČE POGLEDA. »RES JE, NIKAR SE NE ČUDI. TAKO PRIDNO TELOVADIŠ Z , DA BOŠ IMEL KMALU TAKO ČVRSTEGA IN GIBLJIVEGA, KOT GA IMAJO ŽIRAFE,« RAZLOŽI DEDEK.

»SAJ NE GOVORIJO,« JE ŠE VEDNO PRESENEČEN TOTO. DEDEK PA ŽE JEMLJE S POLICE KNJIGO ČAROBNI SVET ŽIVALI IN ODPRE NA STRANI Z ŽIRAFAMI. »RES NE GOVORIJO. POGLEJ, KAKŠNE IMAJO,« POKAŽE

DEDEK NA SLIKO, NA KATERI -ORANŽNA

DOLGOVRATKA Z SPRETNO SMUKA ZELENJE Z .

»VAAAAAAUUUUUČIIIH!« SE ZAČUDI TOTO IN PRI TEM KIHNE.

Z DEDKOM SE ZNAJDETA SREDI AFRIŠKE .

»KJE JE KAKŠNA ?« OPREZA ZA ŽIVALJO TOTO.

»NEKJE JE DOBRO SKRITA. SO MOJSTRICE

SKRIVANJA,« POVE DEDEK.

»KAM SE SKRIJEJO S SVOJIMI DOLGIMI ? SAJ SE NE

MOREJO SKRITI!« DVOMI DEČEK. TEDAJ V

BLIŽNJIH DREVES NEKAJ ZAŠUMI IN TOTO PRESTRAŠEN

ODSKOČI. DEDEK SE ZASMEJE: »SEM TI REKEL, DA SE

ZNAJO DOBRO SKRITI.« TOTO ŠELE TEDAJ OPAZI SILHUETO

, KI SE JE S SVOJO BARVO ODLIČNO

ZAKAMUFLIRALA MED BARVE .

»VAU, RES SO DOBRE! SKORAJ JIH NE VIDIŠ, ČE DOBRO

NE POGLEDAŠ!« JIH OBČUDUJE TOTO. »SKRIVALKE SO DOBRE, ŠPRINTERKE PA VERJETNO NISO, KER IMAJO DOLGE IN OKORNE . ZAGOTOVO BI JIH PREHITEL, ČE BI SE POMERIL V TEKU Z NJIMI,« JE ŠE PREPRIČAN. DEDEK SE SAMO NA NAMUZNE, REČE PA NIČ.

Z PRIPLAVA IN PADE TOTU NA NOS. PRI TEM GA POŽGEČKA, DA DEČEK GROMKO KIHNE. V BLIŽINI ZASTRIŽE Z IN SE POŽENE V DIR. TOTO SE PRESTRAŠI VZNEMIRJENE ŽIVALI IN TUDI SAM ZAČNE TEČI. MED TEKOM VPIJE, »NA POMOČ,« PREPRIČAN, DA JI BO UŠEL. ŽIRAFA GA DOHITI IN PROTI NJEMU SUNE Z OSTRIM TER TEČE DALJE. TOTO SE JI SPRETNO OGNE TER OBSTANE. »VAU, NE SAMO, DA JE HITRA, TUDI SUVATI ZNA KOT PRAVA BOJEVNICA,« OVIT V PRAŠEN , KI GA JE ZA SABO PUSTILA ,

OBČUDUJOČE STRMI ZANJO. TEDAJ KIHNE ŠE MOČNEJE IN ZNAJDE SE V SOBI Z .

»SEM TI REKEL, DA SO ŽIRAFE IZJEMNE,« SE SMEJE DEDEK.

»CARICE SO! NISEM SI MISLIL, DA SO TAKO HITRE IN SPRETNE … KLJUB TEMU, DA ZGLEDAJO ROGOVILASTE IN NERODNE,« PRIZNA TOTO.

»NE SODI BITIJ PO ZUNANJOSTI,« REČE DEDEK IN DEČEK MU PRIKIMA.

»UPAM, DA BODO LETOŠNJE POČITNICE CARSKE, KLJUB TEMU, DA JE PRVI POČITNIŠKI DAN KISEL,« VZDIHNE TOTO IN SKOZI OKNO OPAZUJE .

»NE SODI POČITNIC PO PRVEM DNEVU,« MU POMEŽIKNE DEDEK IN OBA SE SMEJETA.

→ KONEC

NAPISALA
Barbara Gregorič Gorenc

ILUSTRIRALA
Živa Pahor

MORJE

MODRO MORJE.
MODRO. MODRO.
VALOVITO ALI RAVNO.

KO PA GA ZAJAMEM V ROKO,
JE PROZORNO,
JE BREZBARVNO.

KAM SE VSA
MODRINA SKRIJE?
NE RAZUMEM ČAROVNIJE!

SKOČIM V VODO,
ČOFOTAM,
PLAVATI KOT RIBA ZNAM!

NAPISALA
Marjeta Zorec

ILUSTRIRALA
Katerina Kalc

SKRIVNO ŽIVLJENJE ŽIVALI
KAČE

BOLEČA IZKUŠNJA

Kmalu po krutem maščevanju sta šla gospod Hudournik in Lisko na sprehod. Lisko je tekal pred gospodarjem, pretaknil vsak grm, skakal levo in desno daleč v gozd, da ga je gospodar moral kar naprej klicati.

»Kaj pa je to?« Lisko je obstal, dvignil prvo nogo in gledal. Na skali se je grel modras, skrčen v pisan zvitek. Lisko je šel oprezno proti njemu. Tedaj se je iz zvitka dvignila kačja glava, za njo vrat in še za pedenj visoko telo. Česa takega Lisko še ni videl. To je posebno velik martinček, ali kaj? Lisko leze, leze vedno bliže in že hoče pritisniti nos prav pred modrasa. Tedaj se modrasova glava skloni nazaj, čeljusti se mu razprejo in še preden se Lisko zave, ga modras kot strela useka v gobec …

(Več v knjigi: Fran S. Finžgar: *Gospod Hudournik*)

ALI KAČA SLIŠI

Ne, ima namreč zakrnela ušesa. Zato tudi ne drži, da je kače mogoče hipnotizirati s pomočjo igranja glasbila. Glasba namreč ni tista, ki vpliva na kačo, ampak nihajoči gibi osebe, ki igra glasbilo (npr. flavto), ter vibracije zvoka, ki potujejo skozi tla. Gibanje drugih bitij kače zaznavajo s spodnjo čeljustjo, ki jo položijo na tla in z njo čutijo tresljaje tal.

ZAKAJ KAČA IZTEGNE JEZIK

Kača vsakih par sekund iztegne svoj razklani jezik. V ustih ima majhno vrečko (Jacobsonov organ). Obdajajo jo posebne celice, ki kači omogočajo, da zazna in izsledi svoj plen, ko z iztegnjenim jezikom okuša zrak, vodo ali zemljo.

KAKO NAPREJ

Ker so kače brez nog in rok, se zdi, kot da se plazijo s pomočjo čarovnije. V resnici se premikajo s pomočjo lusk, s katerimi se oprijemajo grobih delov zemeljske površine in hkrati potiskajo telo naprej. Večina kač ne more dohajati človeka, ki hodi z normalno hitrostjo 6,4 km/h. Človeška roka lahko pograbi predmet hitreje, kot zmore napasti kača.

Martinčki so najmanj gibčne kuščarice, z lahkoto jih ulovimo z zanko ali z roko.

KAKO ZAČUTIJO PLEN

Kače »vidijo« toploto: pred očmi imajo odprtine s posebnim čutilom, s katerim zaznavajo toploto, ki jo oddajajo živali s stalno telesno temperaturo. Tako lahko svoj plen lovijo podnevi in ponoči.

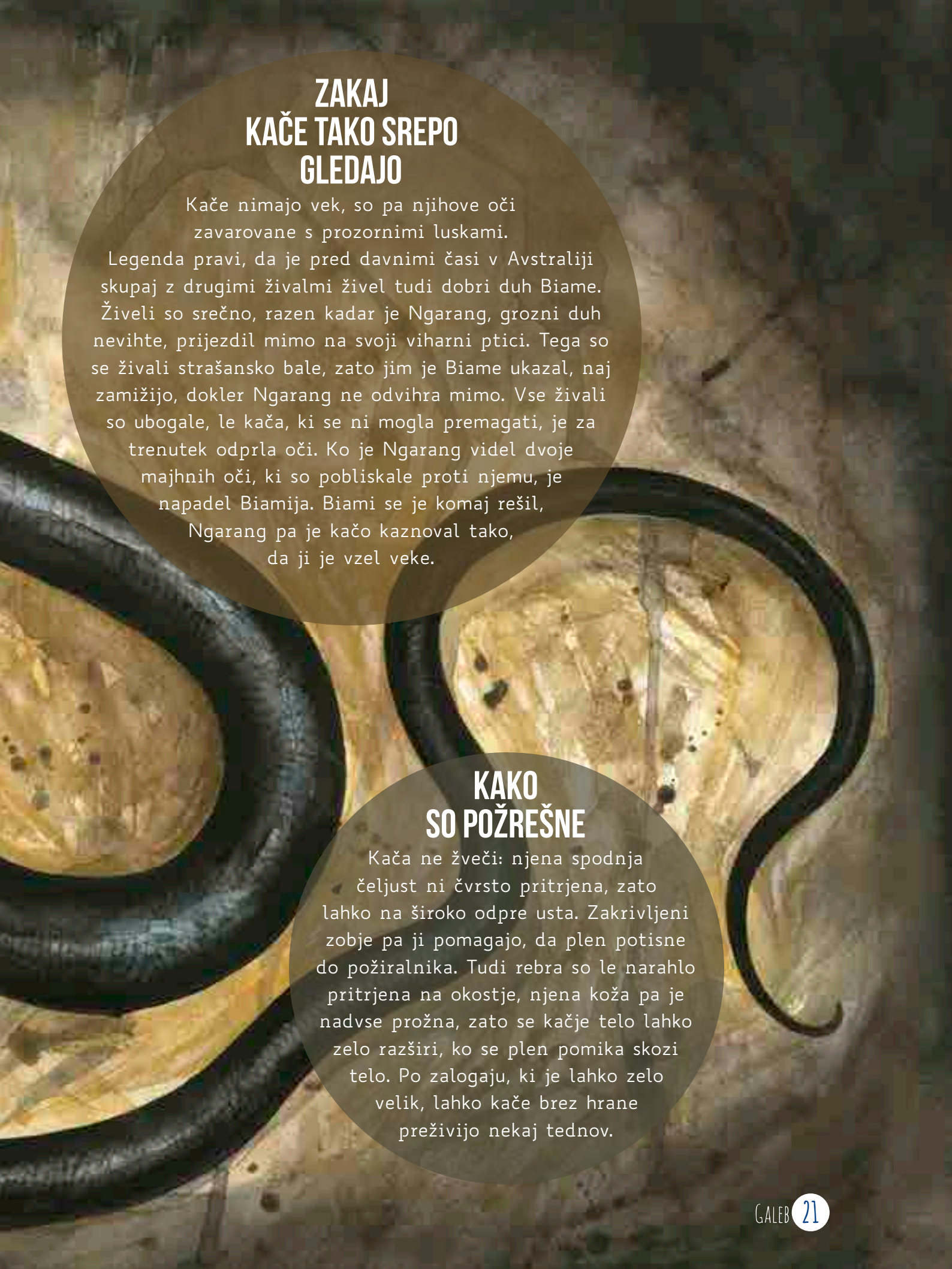

ZAKAJ KAČE TAKO SREPO GLEDAJO

Kače nimajo vek, so pa njihove oči zavarovane s prozornimi luskami. Legenda pravi, da je pred davnimi časi v Avstraliji skupaj z drugimi živalmi živel tudi dobri duh Biame. Živeli so srečno, razen kadar je Ngarang, grozni duh nevihte, prijezdil mimo na svoji viharni ptici. Tega so se živali strašansko bale, zato jim je Biame ukazal, naj zamižijo, dokler Ngarang ne odvihra mimo. Vse živali so ubogale, le kača, ki se ni mogla premagati, je za trenutek odprla oči. Ko je Ngarang videl dvoje majhnih oči, ki so pobliskale proti njemu, je napadel Biamija. Biami se je komaj rešil, Ngarang pa je kačo kaznoval tako, da ji je vzel veke.

KAKO SO POŽREŠNE

Kača ne žveči: njena spodnja čeljust ni čvrsto pritrjena, zato lahko na široko odpre usta. Zakrivljeni zobje pa ji pomagajo, da plen potisne do požiralnika. Tudi rebra so le narahlo pritrjena na okostje, njena koža pa je nadvse prožna, zato se kačje telo lahko zelo razširi, ko se plen pomika skozi telo. Po zalogaju, ki je lahko zelo velik, lahko kače brez hrane preživijo nekaj tednov.

KAKOR DA JE MRTVA

Nekatere živali, med njimi tudi kače, se ob morebitnem napadu mojstrsko naredijo mrtve.

S prijateljem sva se približala kači, da bi si jo ogledala. Ovirala sva jo samo toliko, da se ni mogla odplaziti stran. Najprej se je pretvarjala, da je nevarna; hitro se je začela zvijati in ovijati ter skrivati glavo pod telo. Malo pozneje se je prevalila na hrbet in pri tem trzala, kot da je hudo ranjena. Počasi je zavzela položaj mrtve kače. Ležala je na hrbtu, usta je imela popolnoma upognjena nazaj in iz njih je tekla kri;

kot da ima glavo povsem zmečkano ali odtrgano. Grozno! Podoba je bila popolna. To je bilo najpopolnejše hlinjenje tragične smrti, kar sem jih videl. Kače seveda nisem mučil ali je udaril, samo zadržal sem jo, tako da sem postavil stopalo prednjo in jo na začetku obrnil. Kačo sva zapustila v tem »ubitem« položaju. Komaj sva se umaknila, se je, popolnoma zdrava, odplazila.

(Ta dogodek je bil leta 1920 opisan v reviji Natura.)

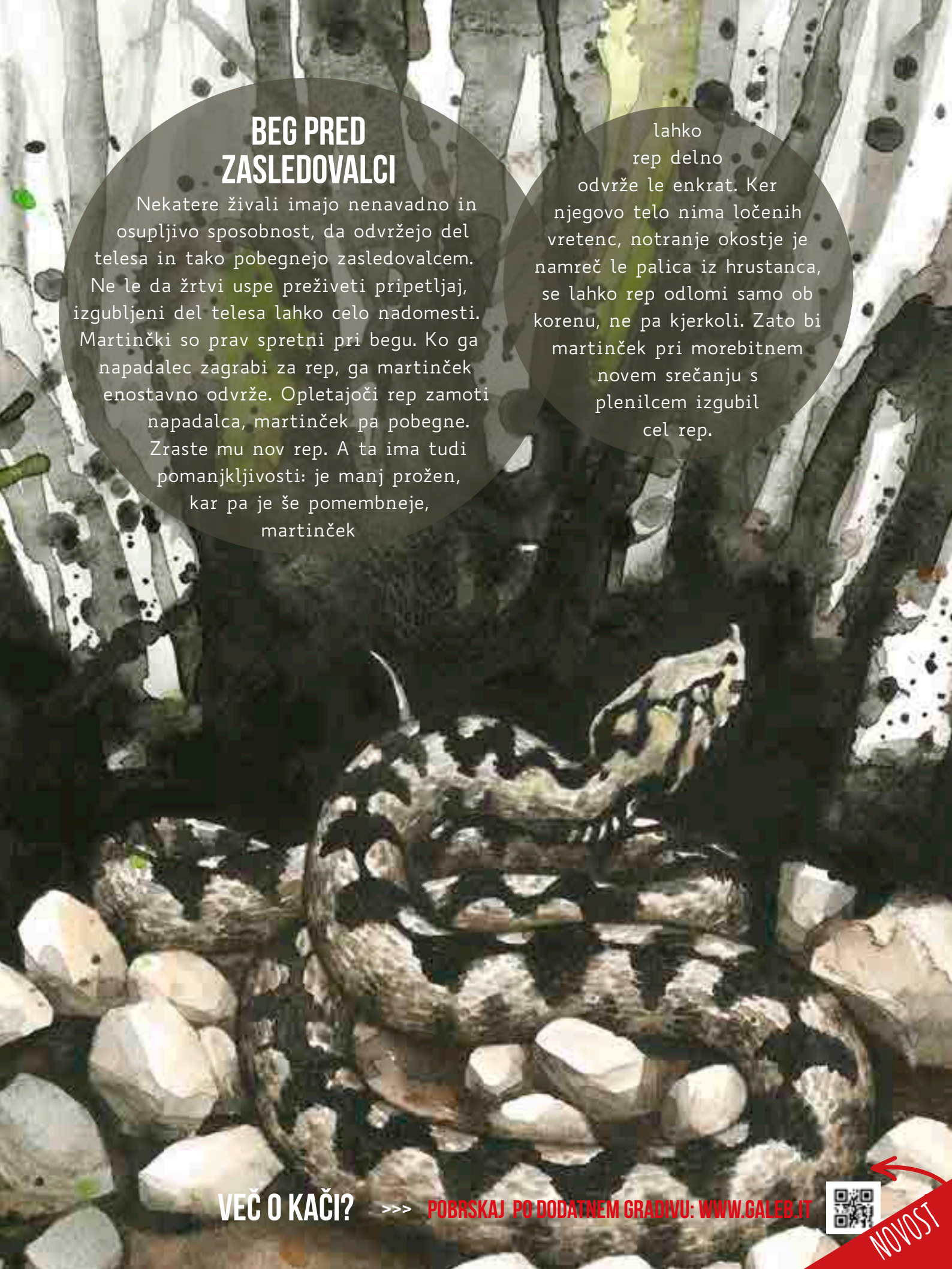

BEG PRED ZASLEDOVALCI

Nekatere živali imajo nenavadno in osupljivo sposobnost, da odvržejo del telesa in tako pobegnejo zasledovalcem. Ne le da žrtvi uspe preživeti pripetljaj, izgubljeni del telesa lahko celo nadomesti. Martinčki so prav spretni pri begu. Ko ga napadalec zagrabi za rep, ga martinček enostavno odvrže. Opletajoči rep zamoti napadalca, martinček pa pobegne. Zraste mu nov rep. A ta ima tudi pomanjkljivosti: je manj prožen, kar pa je še pomembneje, martinček lahko rep delno odvrže le enkrat. Ker njegovo telo nima ločenih vretenc, notranje okostje je namreč le palica iz hrustanca, se lahko rep odlomi samo ob korenu, ne pa kjerkoli. Zato bi martinček pri morebitnem novem srečanju s plenilcem izgubil cel rep.

VEČ O KAČI? >>> POBRSKAJ PO DODATNEM GRADIVU: WWW.GALEB.IT

NOVOST

NAPISALA
Darinka Kobal

ILUSTRIRALA
Ivana Soban

SOIMENJAKI

OBKROŽI ČRKE PRED PRAVILNIMI ODGOVORI IN JIH VPIŠI V KROGCE. DOBIL BOŠ IME SOIMENJAKA.

1. ŽIVI:

B: v akvariju.
D: v mlaki ali jezeru, nekatere vrste tudi v morju.
M: v zdraviliških bazenih.

2. OPIS:

R: ima dolge, dlakave nožice, podolgovato ali povsem kroglasto telo.
O: ima tanko telo in kratke nožice.
P: ima sluzasto telo z dolgimi krili.

3. NJEGOVA DOLŽINA JE:

I: do 5 mm.
Z: do 100 mm.
S: od 16 mm do 36 mm.

4. HRANI SE:

S: s semeni trav.
U: s planktonom.
A: z vodnimi žuželkami, muhami in mravljami.

5. PO VODI:

A: plava v žabjem stilu.
L: drsi, šviga sem ter tja, poplesuje.
H: sunkovito skače.

6. POZNAMO OKROG:

L: 5 vrst.
E: 500 vrst.
B: 50 vrst.

7. SOVRAŽNIKI SO:

C: krastače, ob hudi lakoti pa so sovražniki tudi drug drugemu.
K: ribiči.
T: priložnostni sprehajalci.

Nevidno površino vode obdaja zelo tanka »kožica«, po kateri se nekatere živali drsajo. Ena takih, ki svoje kratko življenje preživi med plesom križem kražem, je vodni ○○○○○○○, ki spada v družino stenic. Med šviganjem sem ter tja se neprenehoma ozira za plenom. Je zelo požrešna roparska žuželka, ki ima glavo podaljšano v kljun.

ŽE VEŠ:

- DA SO MOJSTRI PREMIKANJA PO VODNI GLADINI? NA NJEJ JIH DRŽIJO DOLGE SREDNJE IN ZADNJE NOGE, KRATKE PREDNJE PA UPORABLJAJO

ZA TO, DA ZGRABIJO PLEN.

- DA JE NJIHOVO TELO IN NOŽICE POVSEM PREKRITO S KRAJŠIMI ALI DALJŠIMI DLAČICAMI?
- DA SE NAPREJ PREMIKAJO NA PODOBEN NAČIN KOT VESLAČ V ČOLNU?
- DA JE VEČINA DRSALCEV KRILATIH IN LAHKO PRELETIJO VELIKE RAZDALJE?
- DA PREZIMUJEJO NA KOPNEM, POD SUHIM LISTJEM?

1. JE OSEBA, KI:

Š: teče na kratke proge.
Z: se po strmini spušča z vrečo.
D: drsa.

2. ZA DRSANJE POTREBUJE:

E: plastično vrečo.
R: drsalke s primernimi čevlji.
U: zelo kratke smuči.

3. POTREBUJE ŠE:

S: ledeno ploskev.
Ž: rahlo vzpetino.
Z: prometno cesto.

4. NAMEN GIBANJA JE:

A: rekreacija ali tekmovanje.
N: poklicno delo.
O: lov na tatove.

5. VRSTE ŠPORTOV, V KATERE JE VKLJUČENA OSEBA, KI DRSA, SO:

I: smučarski skoki.
L: umetnostno in hitrostno drsanje ter hokej.
F: rafting.

6. REKVIZIT JE IZDELAN IZ:

E: kovine.
K: lesa.
I: plastike.

7. MED SEBOJ SE RAZLIKUJEJO:

H: po teži.
Č: po osnovni obliki.
C: po obliki in dolžini rezila, po višini čevlja ter glede na vrsto športa.

Drsanje poznamo že dolgo ○○○○○○○ je oseba, ki drsa s pomočjo športnega rekvizita, ki mu pravimo drsalke.
Drsalke so začeli uporabljati Nizozemci. Okoli 14. stoletja so poznali leseno ploščo, ki je imela na spodnji strani tanek železen tekač, drsalci pa so se odrivali s palico.
Okoli leta 1500 so dodali tanka rezila, vendar so se tako drsalci lahko odrivali samo z nogami. Ko pa je neki mizarski vajenec delal poskuse z razmerjem med širino in dolžino rezila, je izdelal obliko, ki je do danes ostala skoraj nespremenjena.

ŽE VEŠ:

- DA SO NAJSTAREJŠI PARI DRSALK NAREJENI IZ KOSTI VEČJIH ŽIVALI? NA VSAKI STRANI SO IMELE LUKNJO IN USNJEN PAR ZA VEZANJE.
- DA SO NA PRVIH EVROPSKIH IN OLIMPIJSKIH PRVENSTVIH SMELI TEKMOVATI LE MOŠKI?

→ KONEC

NAPISALA
Darinka Kobal

ILUSTRIRALA
Dunja Jogan

ZMAJČKO VELJA ZA BRALNO

LARA PA ŽE NE LAŽE

Lara je bila zelo igriva deklica. Rada je pela in plesala, se igrala in risala. Celo po kuhinji se je rada vrtela in pomagala mamici kuhati in pospravljati, predvsem pa pripravljati mizico. Znala je najlepše zviti prtiček, najbolj natančno zložiti pribor in na pravo stran postaviti kozarček za pijačo.

Nekega dne je hotela presenetiti mamico, ki je že prejšnji dan skuhala kosilo. »Če bom pripravila mizo, bomo lahko prej sedli h kosilu,« si je mislila, vse lepo zložila in skrbno pripravila.

»Pozabila si na rožo. Če utrgaš eno samo med tolikimi, bo tvoj vrtiček še vedno lep, miza pa praznična,« jo je zmotil medvedek Tači.

»Prav imaš,« mu je vljudno odgovorila in stisnila malega kosmatinca.

Stekla je na vrtiček in utrgala narciso. Dala jo je v vazo. Ko jo je postavila na mizo, je nehote porinila krožnik. Padel je na tla in se razbil. Lara se je prestrašila in zajokala. Zaslišal jo je Šušu in pri priči poletel do nje.

»Nikar ne jokaj,« je zašepetal. »Pospravi črepinje, vzemi drug krožnik, mami pa mirno povej, kaj se ti je pripetilo.«

»To pa ne!« je kriknila Lara. »Ne bom povedala, da sem razbila krožnik. Jaz že ne! Mamica bo huda.«

»Potem sem se zmotil. Mislil sem, da si junakinja,« je rekel Šušu.

»Saj sem! Upam sama v šolo, zvečer zaspim brez lučke, splezam na drevo ...«

»Vendar si niti resnice ne upaš povedati,« jo je prekinil Šušu.

»Mamica me bo kaznovala, ker ...« je zajokala.

»Če te bo ujela na laži, bo še bolj huda in še bolj žalostna. Lažnivih otrok nima nihče rad. Celo čebela ne. Se spomniš pesmice o Cicibanu in čebeli?«

Tedaj se je Lara zresnila.

»Seveda se spomnim. Prav imaš, Šušu. Hvala, ker si me obiskal in me spomnil na čebelico in Cicibana. Ne bi bila rada nagajivka lažnivka. Nočem!«

Med pospravljanjem si je spet zapela, medtem pa je vstopila mamica.

»Lepo te je videti veselo in delavno,« je rekla. Ko sta sedli, ji je Lara povedala za nesrečo s krožnikom. Čeprav je bil dragocen in zdaj razbit, ni bila ne huda ne žalostna.

»Laž ima kratke noge. Slej ko prej se vsak lažnivec ujame v svojo mrežo. Kar zapomni si,« je rekla in odšla v kopalnico. Umila si je roke, se preoblekla, potem sta z Laro skupaj dokončali kosilo.

»Dober tek!« je šepnil Šušu, nadvse srečen zaradi pogumne Lare, in se poslovil.

Tokrat se je odpravil domov počivat, a prepričana sem, da se bo spočit spet lotil reševanja težav, ki jih noče in noče biti konca.

SE NADALJUJE

NESREČA NIKOLI NE POČIVA!

Neeeee!

Močan krik, ki je odmeval okoli družinske hiše v malem mestu, je presunil celo Šušuja, ki je pravkar izrekel besedo ŠUŠŠŠ. Kakor hitro je mogel, je poletel za odmevom glasu in zagledal Matička, ki je tekel za žogo. To ne bi bilo nič nenavadnega, če ne bi tekel naravnost proti cesti. Prometni cesti, polni avtomobilov.

Čeprav so Matičkovi prijatelji kričali za njim, jih deček ni slišal.

Na prag je stopila mamica in razumela vpitje. Stekla je za sinom, a k sreči je bil Šušu hitrejši. Na pot je vrgel debelo vejo in Matiček se je spotaknil obnjo. Padel je po tleh, kot je bil dolg in širok, in zajokal. Predno se je utegnil pobrati, je bila mamica že pri njem.

Spogledala sta se, Matiček pa je zahlipal:

»Kako nesrečen sem. Izgubil sem žogo in opraskano koleno imam.«

»Jaz pa sem neizmerno srečna. Imam sicer opraskanega fantička, a živega in celega Matička. Žogo bo šel iskat Jan, tvoj starejši brat, moder je in previden. Če bi ti pritekel na cesto in če bi te povozil avto, bi jaz zdajle držala v rokah krvavo palačinko.

»Kaj?« je zakričal Matic.

»Ja, ja, palačinko. Če ne verjameš, bova naredila poskus. Odšla bova po krompir in ga zatrkljala po cesti. Nato bova počakala na avto, da ga bo povozil. Tako bova videla, kaj bo ostalo od debelega in zdravega krompirja,« je rekla in ga odpeljala v klet po krompir.

»Ja, ja, tako bo najbolj prav,« je pokimal Šušu, čeprav je dobro vedel, da ga spet nihče ni slišal.

Kot sta sklenila, tako sta tudi naredila. Šla sta po krompir, ga vrgla na cesto in z otroki, ki so se zbrali ob njima, počakala, da ga je povozil avto. Tedaj pa, tedaj so se obema orosile oči. Molče sta se objela. Molk je pretrgal Jan, ki je v Matičkovo naročje porinil žogo.

»Poglej, brez nervoze sem šel po pločniku in žogo našel v bližnjem grmu. Nisem se izpostavljal nevarnosti in upam, da je bila ta lekcija dobra šola zate.«

»Ja, ja, tudi jaz mislim tako,« je šepnil Šušu in odletel nazaj v gozd, otroci pa so še dolgo kramljali v hladni senci na dvorišču.

→ KONEC

Ko-Ko-Dajsa

"Za vsako kuro se koza najde."

piše: Maša Ogrizek
riše: Miha Ha

Maj-Junij 2017

Koko Dajsa je, odkar so ji sneli mavec, spet vsak dan dežurala pri oknu. Namesto na pručki je zdaj stala na trdnem zaboju. A to ni bila edina izboljšava. Po novem je oprezala skozi malo kukalo, ki ji ga je pred leti podarila čaplja Zofija. Tako ji ni ušla nobena malenkost.

Tega jutra je bila že navsezgodaj na straži. In imela je kaj videti!

»Kam gre Josephine z veliko športno torbo?! Njen frizerski salon je vendar ob sobotah zaprt,« ji je šlo v kljun, ko je zagledala pudlico, urejeno po zadnji modi.

»O, Justin z nahrbtnikom. In to ob sedmih, ko običajno še spi,« se je na glas čudila. »Kam pa kam?« se je zadrla skozi odprto okno. A je ostala brez odgovora, saj je imel Justin Bober kot vedno slušalke v ušesih.

Potem so se zgodnji uri navkljub na parkirišču pred blokom zvrstili še: gospod Mrnjav, zakonca Bolhač in gospodična Muck.

WC
ARRIVALS

»Kaj za vraga se dogaja?!« se je na glas razhudila stara kokoš.

»Na morje gremo!« je vedro oznanila Krišna, ki se je pojavila za njenim hrbtom s košem na ramenih.

»Na morje!« je teti ušel vzklik navdušenja. A je hitro sitno dodala: »Kako pa gremo? Mavca res nimam več, ampak tako daleč vendar ne morem peš!«

»S kopalnim vlakom gremo. Odhod je že čez eno uro, tako da brž poiščite kopalke in brisačo. Drugega ne potrebujete, saj gremo le za en dan. Malico sem že pripravila,« jo je spodbujala nečakinja.

Ob misli na sendviče z avokadovim namazom in solato je Koko Dajsa le zavila z očmi in se prav počasi skobacala z zaboja.

»Samo še sončno kremo moram najti, da ne bom rdeča kot puran Ferdo,« se ni pustila priganjati. Hari pa je bil iz minute v minuto bolj paničen, ker se j bal, da bodo zamudili vlak.

Na železniški postaji je Koko Dajso čakalo novo presenečenje. Ko je na peron pripeljal kopalni vlak, so skozi okna veselo mahali Krišnini prijatelji iz vasi. Ob vstopu v vagon so navdušeno objemali Krišno in Harija, saj ju niso videli nekaj dolgih mesecev. Ko je vlak speljal s postaje, so že vsi sedeli, le stara kokoš je pogledovala naokrog, kam naj se usede.

Opazila je, da vsi sedijo na sedežih v paru. Krišna se je z ramo ob rami stiskala z najboljšo prijateljico Lisičko, zato se je Hari diskretno umaknil v njen žep. Justin Bober je prisedel h Krtku, saj ga je pritegnil najnovejši pametni telefon, ki ga je ta pestoval v rokah. Kiki Riki je bil obdan s svojimi tremi ženkami. Zakonca Bolhač sta se usedla nasproti zakoncev

Racak. Puran Ferdo in čaplja Zofija sta se usedla skupaj z gospodično Muck in pudlico Josephine, gospod Mrnjav pa se je zaklepetal s skupinico angleških turistov.

Edina, ki je sedela sama, je bila koza, ki je mrko gledala predse.

»Ali je prosto?« jo je vprašala Koko Dajsa, čeprav so ji šle tovrstne vljudnostne fraze strašno na živce.

»Ne, na sedežih sedijo nevidne živali,« ji je nataknjeno odgovorila koza.

»Ho, ho, ho,« se je od srca nasmejala stara kokoš, ki je sama do pičice enako odgovarjala na takšna vprašanja, kadar se je vozila z mestnim avtobusom.

»Dajsa,« se je predstavila kozi in ji ponudila perut.

»Me-e-e-tka,« ji je po krajšem oklevanju pomolila kopito koza.

»Ste tudi vi iz Krišnine vasi?« je vprašala Koko Dajsa.

»Ja, na žalost. Življenje tam je nevzdržno. Sami neotesanci!« je bruhnilo iz koze Metke. »Samo poglejte jih,« je zmajala z glavo proti vagonu, kjer so se vsi odlično zabavali. »Ti štirje so ljubezenski manijaki,« je pokazala proti Kiki Rikiju, ki je igral na kitaro in prepeval, ter njegovim ženkam. »Ta dva pa nista dosti boljša, cele dneve tičita skupaj kot rit in srajca,« je neromantično dodala in pomignila proti zakoncema Racak.

»Naša dva pa sta kot bolha in pes,« je Koko Dajsa s perutjo pokazala na zakonca Bolhač in se do solz nasmejala lastni domislici.

»O, tamle imamo pa bralni krožek!« je koza zameketala proti Ferdu, Zofiji, gospodični Muck in Josephine. »Me prav zanima, kaj bereta mladi afni in kaj oskubljena ptiča,« je zaničljivo nadaljevala.

»Samo trenutek, takoj bova izvedeli!« je zagreto zakokodajsala kokoš in iz torbe potegnila kukalo. »Prvi dve bereta frizersko revijo Košate in kosmate, druga dva pa knjigo Filatelija,« je ponosno poročala.

»Fila-traparija!« se je razjezila koza. »Sovražim tujke, naj napišejo po domače, drugače jih živ krst ne razume. Kar pa se frizur tiče – jaz vedno nosim na glavi ruto!«

Koko Dajsa se je zadovoljno naslonila na sedež. »Kot kaže, imava z gospo Metko marsikaj skupnega,« si je mislila sama pri sebi in sopotnici prijazno ponudila arašide. Koza pa ji je v zameno odstopila svoj sendvič s suho salamo.

In vožnja do morja je minila, kot bi mignil.

KO-KO-KONEC

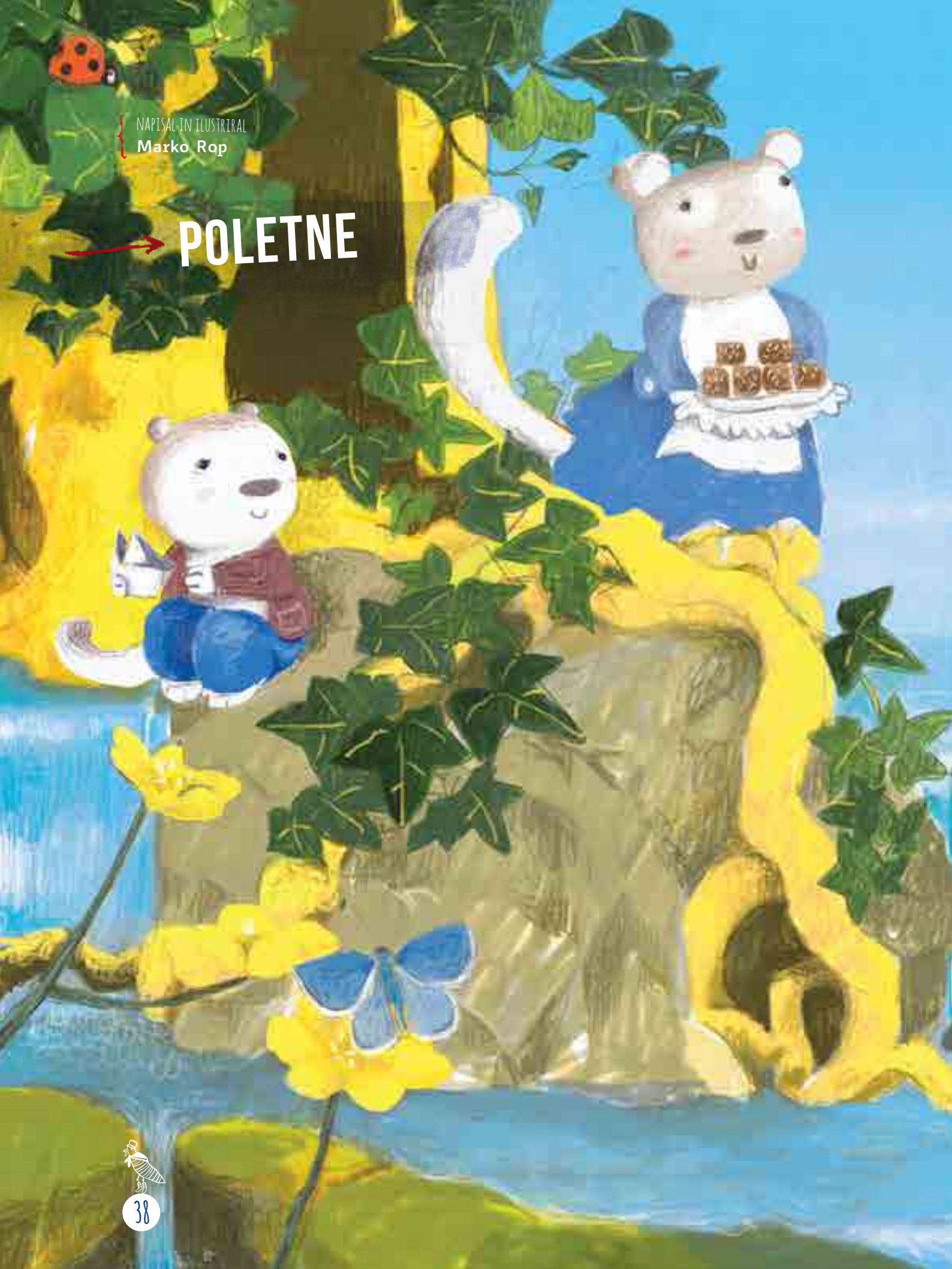

NAPISAL IN ILUSTRIRAL
Marko Rop

POLETNE

MIRNO GLEDA DOL S CVETA,
KOT DA PREMIŠLJUJE,
A V RESNICI SI V TOLMUNU
KRILA SVOJA OGLEDUJE.

TA NE RABI KOVČKOV, ŠČETKE,
SPALNE VREČE,
SAJ KAR CELO HIŠO
VEDNO S SABO VLEČE.

BARVE SO ČEŠNJEVE,
KOT PEŠKE SO VELIKE,
ZA HOBI RADE ZBIRAJO
VELIKE ČRNE PIKE.

NAPISALA MAŠA OGRIZEK – ILUSTRIRALA TANJA KOMADINA

Zgodbe o POHIŠTVU

KAD

KOPALI SE NISO PRAV POGOSTO.
HIHI, POTEM JIM JE PA REPA RASTLA IZ UŠES!
NO, ZA NAJNUJNEJŠO HIGIENO SO PA LE POSKRBELI.
UMIVALNA OMARICA IN KERAMIČNI UMIVALNI SET
SREČO IMAMO, DA NAM TOPLA VODA TEČE NARAVNOST IZ PIPE!
JAZ IMAM RAJE HLADEN TUŠ. PA ŠE HRBET SI LAHKO SAMA UMIJEM!
KABINA ZA PRHANJE

REŠI NALOGE – KAD

BESEDE POVEŽI Z USTREZNO SLIČICO.

JEZERO MORJE REKA POTOK

ŠTEVILKE POVEŽI V PRAVILNEM VRSTNEM REDU
IN DOBIL BOŠ ODGOVOR.

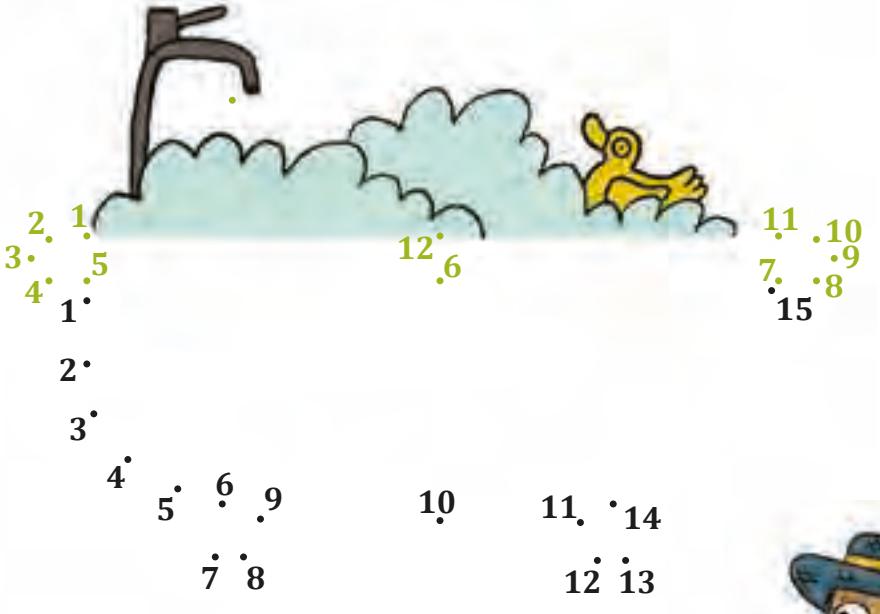

PRIPOVEDUJE, KAJ VSE LAHKO POČNEMO
OB JEZERU, NA MORJU IN NA BAZENU.

BESEDE POVEŽI Z USTREZNO SLIČICO.

NAPIHLJIV BAZEN

KAD ZA DOJENČKE

PRHA ZA KAMPIRANJE

VGRADNA KAD

SOVA SI JE PRED KOSILOM UMILA ROKE.
KATERO PIPO MORA ZAPRETI?

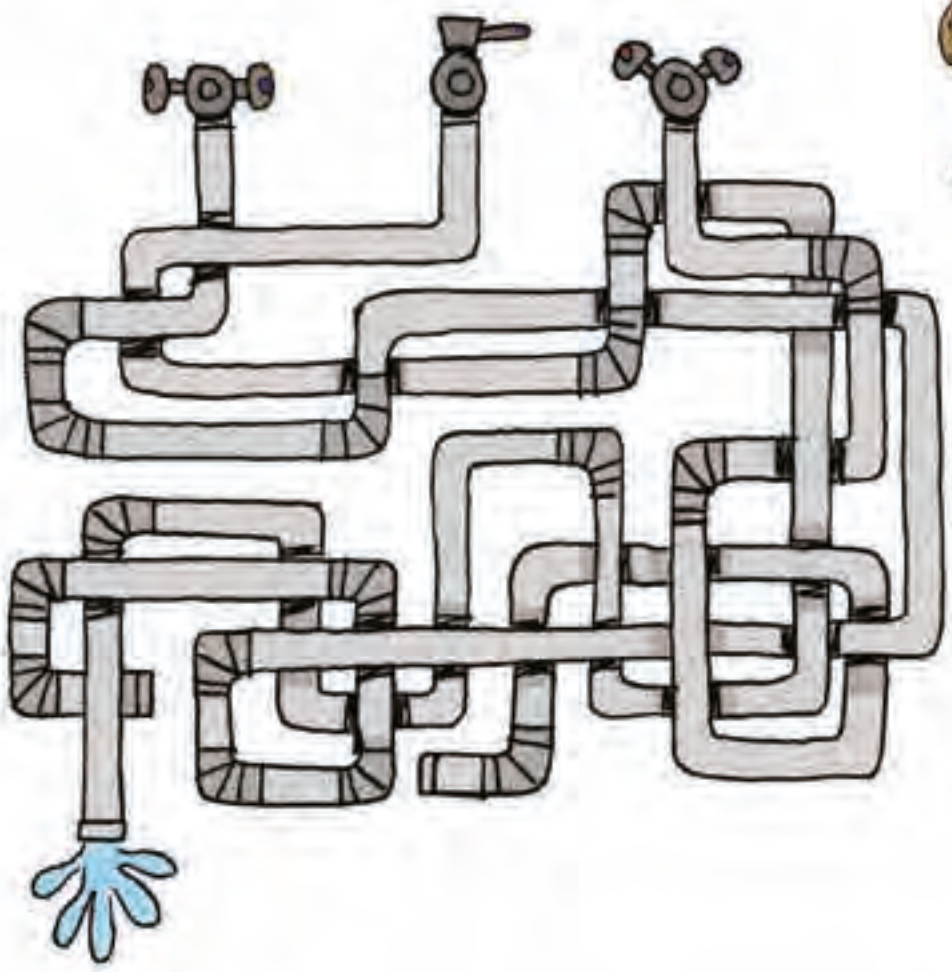

NAPISALA
Helena Jovanovič

ILUSTRIRAL
Štefan Turk

VELJA ZA BRALNO ZNAČKO

PETROVI PRIJATELJI

MOJ DOM JE DALEČ, DALEČ

Pani je plul na svoji leseni barčici neznano kam. Bil je sam sredi neskončnega morja.

»Kako se bom vrnil domov?« je pomislil. »Kje sploh sem?« Nebo je postalo sivo in grozeče. Valovi so barčico premetavali sem ter tja kot orehovo lupinico. Ojoj, to je bila prava nevihta! Pani se je na vse kriplje oprijemal jambora. Končno se je morje spet umirilo. Izza sivih oblakov je pokukal sončni žarek. Štonk! Mala barčica je zadela ob nekaj trdega.

»O!« je vzkliknil plišasti panda. »Obala! Rešen sem!«

Splezal je na skalo, ki je molela iz vode. Nato je skočil še na drugo ... Hop! In še na tretjo ... In – auuuu – tu je bila še ena, malo bolj ostra! Končno je bil mali panda spet na suhem in varnem. Ko si je opomogel od utrujenosti, je pogledal okrog sebe. Vse naokrog je bilo videti le kamenje in morje.

Sklenil je, da bo počakal noč. Prijatelj Peter ga je namreč naučil, kako se je mogoče orientirati s pomočjo zvezd. Ponoči je medvedek dolgo časa zrl v nebo.

»Moj dom je daleč, daleč, na drugi strani morja,« je ugotovil.

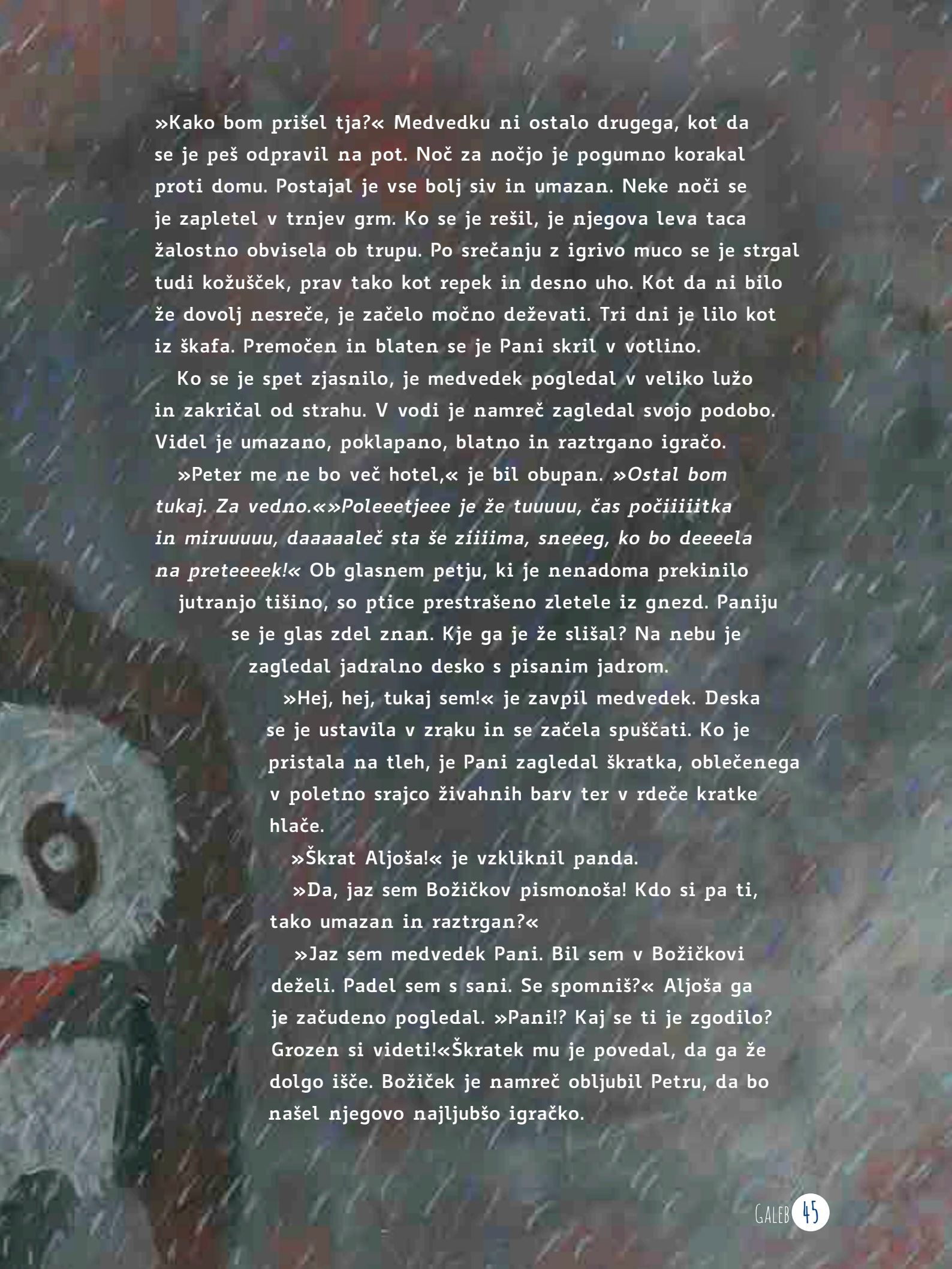

»Kako bom prišel tja?« Medvedku ni ostalo drugega, kot da se je peš odpravil na pot. Noč za nočjo je pogumno korakal proti domu. Postajal je vse bolj siv in umazan. Neke noči se je zapletel v trnjev grm. Ko se je rešil, je njegova leva taca žalostno obvisela ob trupu. Po srečanju z igrivo muco se je strgal tudi kožušček, prav tako kot repek in desno uho. Kot da ni bilo že dovolj nesreče, je začelo močno deževati. Tri dni je lilo kot iz škafa. Premočen in blaten se je Pani skril v votlino.

Ko se je spet zjasnilo, je medvedek pogledal v veliko lužo in zakričal od strahu. V vodi je namreč zagledal svojo podobo. Videl je umazano, poklapano, blatno in raztrgano igračo.

»Peter me ne bo več hotel,« je bil obupan. *»Ostal bom tukaj. Za vedno.«»Poleeetjeee je že tuuuuu, čas počiiiiitka in miruuuuu, daaaaaleč sta še ziiiima, sneeeg, ko bo deeeela na preteeeek!«* Ob glasnem petju, ki je nenadoma prekinilo jutranjo tišino, so ptice prestrašeno zletele iz gnezd. Paniju se je glas zdel znan. Kje ga je že slišal? Na nebu je zagledal jadralno desko s pisanim jadrom.

»Hej, hej, tukaj sem!« je zavpil medvedek. Deska se je ustavila v zraku in se začela spuščati. Ko je pristala na tleh, je Pani zagledal škratka, oblečenega v poletno srajco živahnih barv ter v rdeče kratke hlače.

»Škrat Aljoša!« je vzkliknil panda.

»Da, jaz sem Božičkov pismonoša! Kdo si pa ti, tako umazan in raztrgan?«

»Jaz sem medvedek Pani. Bil sem v Božičkovi deželi. Padel sem s sani. Se spomniš?« Aljoša ga je začudeno pogledal. »Pani!? Kaj se ti je zgodilo? Grozen si videti!«Škratek mu je povedal, da ga že dolgo išče. Božiček je namreč obljubil Petru, da bo našel njegovo najljubšo igračko.

»Pridi z menoj. Veliko dela imava,« je rekel in medvedka posadil na jadralno desko. Ko je zapihal veter, sta se dvignila v zrak.

Aljoša je spretno deskal med oblaki. Kot bi trenil, so prišli do Božičkove koče, ki je bila tiha in prazna. »Božiček in ostali škrati so že na morju. Tudi jaz grem jutri tja. A prej te moram očistiti in zašiti.«Veliko vode, mila, sukanca in malo čarobnega prahu je bilo potrebnega, a izplačalo se je. Pani je bil kmalu spet kot nov, lep, dišeč in čist z rdečo pentljo okoli vratu.

Še kratka, vrtoglava vožnja med oblaki in – medvedek je končno zagledal svoj dom! Peter je bil v svoji sobi. Kako začuden je bil, kot je nenadoma na okenski polici zagledal svojo igračo, ki jo je toliko časa iskal. Božiček je držal obljubo! Deček je objel Panija. »Zdaj smo spet vsi prijatelji skupaj,« mu je rekel. Tudi ostale igrače so bile vesele, da se je panda vrnil domov. V sobo je pridirjal tudi psiček Teri. Postavil se je na zadnje noge in radovedno ovohaval medvedka.

»Joj, kako velik je postal,« se je začudil Pani. »Prevelik, da bi ga lahko izstrelil v vesolje ...«

KONEC

NAPISALA
Klarisa M. Jovanović

ILUSTRIRALA
Živa Pahor

SLADOLED

MLEKO, SMETANA IN SLADKOR,
CIMET, BOROVNICE, MED,
LEŠNIKI IN ČOKOLADA,
KOKOS IN MUŠKATNI CVET
SO DOBROTE, IZ KATERIH
JE SESTAVLJEN SLADOLED.
(MARSIKAJ LAHKO DODAMO,
TO VE PRAV VSAK SLADKOSNED.)
OD VSEGA, KAR JE NA SVETU,
IMAM NAJRAJE SLADOLED.

TEMNO RJAV, ČE JE V NJEM KAVA,
OD METE ZELENO BLED,
OD MALIN RAHLO ZARDEVA,
RUMEN KOT REGRATOV CVET,
ČE BANANA IN KURKUMA
V NJEM PUSTITA SVOJO SLED.
OD VSEGA, KAR JE NA SVETU,
IMAM NAJRAJE SLADOLED.

SLADKO-KISEL KOT ORANŽA.
OSVEŽILEN KOT SORBET.
GRENKO-SLADEK OD OREHOV.
Z VONJEM MANDELJNOV PREŽET
KAKOR MARCIPANOV KRUHEK.
BRŽ DVE KEPICI V KORNET!
OD VSEGA, KAR JE NA SVETU,
IMAM NAJRAJE SLADOLED.

KAJ? DA TO NI JED?
DA JE TO LE SLADEK LED,
KI, RESDA, LEPO DIŠI,
SE V TRENUTKU RAZTOPI
IN GA ŽE NIKJER VEČ NI?
PRAV, NAJ BO. IN VENDAR TRDIM
IN PONAVLJAM SPET IN SPET,
DA VSE, KAR JE NA TEM SVETU,
DAM ZA DVOJNI SLADOLED.

NAPISALA
Klarisa M. Jovanović

ILUSTRIRAL
Štefan Turk

→ LAHKE JEDI ZA LAČNE OČI
BANANIN SLADOLED

ZANJE POTREBUJEMO:

3 ZRELE BANANE

1 1/2 DCL KISLE SMETANE

1/2 DCL SLADKE SMETANE

2–3 ŽLICE KOKOSOVEGA SLADKORJA (AGAVINEGA ALI JAVORJEVEGA SIRUPA)

PO ŽELJI 2–3 ŽLICE LIMONOVEGA SOKA

Priprave domačega sladoleda se lahko lotimo brez aparata za sladoled. Tudi mešalnik lahko pustimo kar na polici.

1. Banane zmečkamo kar z vilicami. Dodamo kislo in sladko smetano in sladkor ter, po želji, limonov sok. Dobro premešamo in poskusimo.
2. Zmesi lahko dodamo kakšno žlico sladkorja in nekaj žlic sladke smetane, po okusu.
3. Nalijemo v primerno posodo in postavimo za nekaj ur v zamrzovalnik. Vsako uro zmes premešamo, da ne bo pretrda.
4. Postrežemo s prelivom iz gozdnih sadežev, ki ga, najenostavneje, naredimo kar iz marmelade. Če je domača, toliko bolje.
5. Pogrejemo jo, po potrebi razredčimo z žlico vode in prelijemo prek sladoleda. Lahko pa sladoled potresemo s cimetom.

PRIPRAVILA
Jasna Merkù

K muzam na obisk

MUZEJ SOLINARSTVA

Kmalu bo konec pouka in zadišalo bo po morju. Spet se bomo lahko v veseli družbi igrali na prostem. Vendar imamo med počitnicami tudi priložnost, da naredimo kaj koristnega, npr. da obiščemo muzej.

Na slovenski obali se v Sečovljah pri Portorožu nahaja Muzej solinarstva. Naši predniki so se preživljali s pridelovanjem soli. Nekoč so bile soline tudi v Trstu, vendar se niso ohranile. V Sečovljah pa so še danes. Pridelovanje soli je bila pomembna dejavnost. Beneška republika je imela monopol, dokler ni Avstrija uvedla proste trgovine. Do takrat so sol tihotapili. O tem nam pripoveduje tudi zgodba o Martinu Krpanu.

V Sečovljah lahko od leta 1991 obiščemo Muzej solinarstva, ki ga je zasnoval Pomorski muzej »Sergej Mašera« iz Pirana.

V njem si lahko ogledamo zbirko ter spoznamo postopek pridelovanja in shranjevanja soli. Vidimo orodje, ki so ga uporabljali solinarji. Sprehodimo se lahko ob nasipih in kanalih. Solinarji so bili pri svojem delu pozorni na plimo in oseko. V izparilnih bazenih

je voda izhlapevala, se zgoščala, dokler niso lahko iz nje izločali solnih kristalov. Vodo so pretakali s pomočjo črpalk, ki jih je poganjal veter, ali s pomočjo ročnih črpalk z lesenimi lopatami.

SLIKAJMO S SOLJO

PRIPOMOČKI

- groba sol
- tekoče vinilično lepilo
- akvareli ali jedilne barve
- črn ali temen debelejši papir
- čopič

POSTOPEK

S čopičem in tekočim lepilom naslikaj motiv na črn ali zelo temen debelejši papir. Preden se lepilo posuši, natresi na list grobo sol in počakaj, da se dobro posuši. Nato lahko z akvareli pobarvaš, kar si upodobil, in ugotavljaš, kako se barve med sabo prelivajo.

Med **rdečo** in **rumeno** nastanejo odtenki **oranžne**.

Med **rumeno** in **modro** nastanejo odtenki **zelene**.

Med **modro** in **rdečo** nastanejo odtenki **vijoličaste** barve.

MATEJKA GRGIČ
ilustrirala CHIARA SEPIN

---PO SLOVENSKO---

POČITNICE!

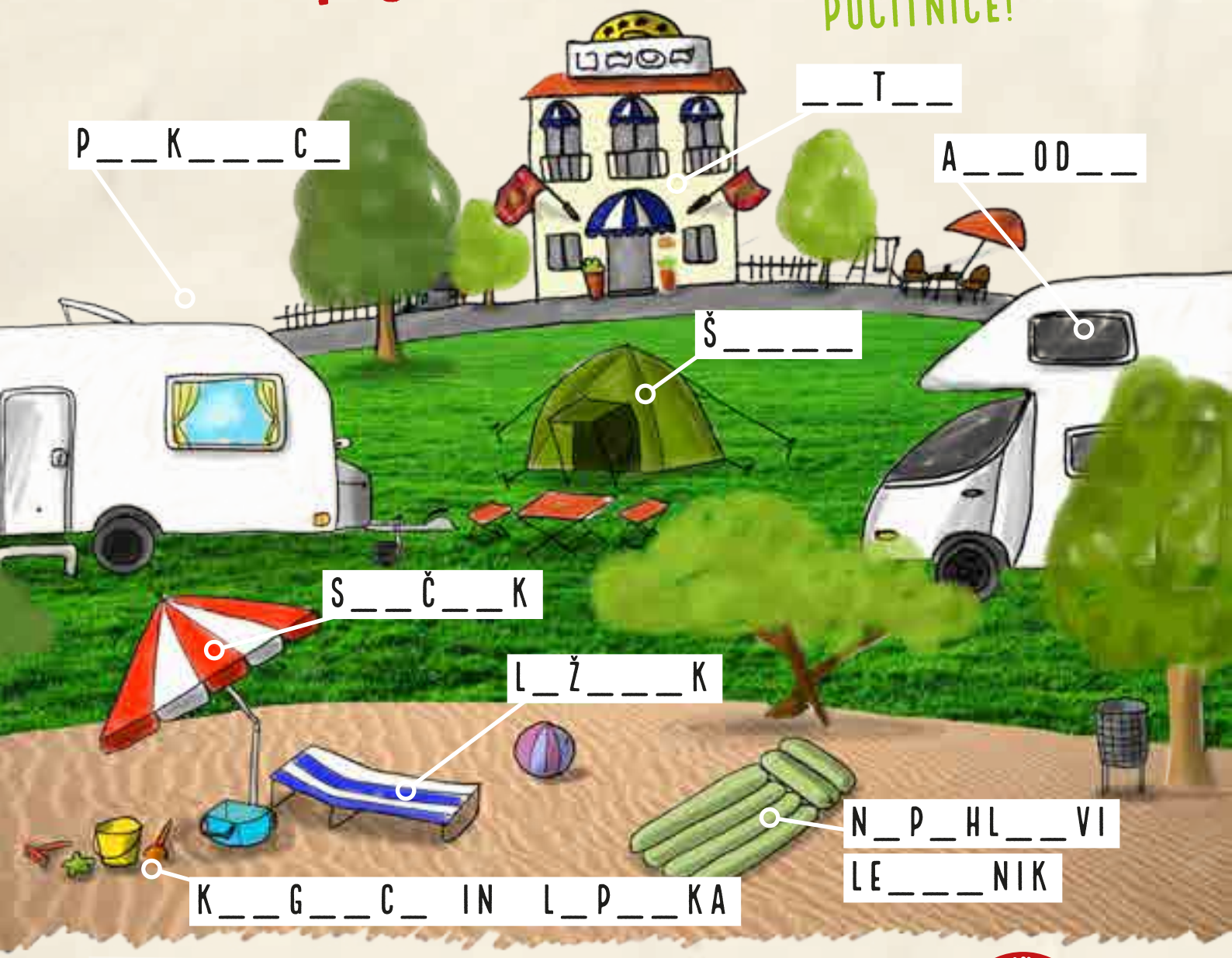

APARTMA ALI STANOVANJE?

POZOR! ZANKA

NEKATERE BESEDE IMAJO V SLOVENŠČINI IN ITALIJANŠČINI SICER PODOBNO OBLIKO, A DRUGAČEN POMEN. TAKIM BESEDAM PRAVIMO »LAŽNI PRIJATELJI«. EDEN OD TAKIH LAŽNIH PRIJATELJEV JE BESEDA APARTMA (ITALIJANŠČINI: APPARTAMENTO). PROSTOR, KJER OBIČAJNO ŽIVIMO, JE V SLOVENŠČINI STANOVANJE; TISTO STANOVANJE, KI GA NAJAMEMO IZKLJUČNO ZA POČITNICE, PA JE APARTMA.

1. KATERI OD TEH STAVKOV JE V SLOVENŠČINI SPLOŠNO RAZUMLJIV?

PREPIŠI TISTEGA, KI USTREZA ILUSTRACIJI.

V KEMPING GREMO Z RULOTKO ? V KEMPING GREMO S PRIKOLICO

LETOS SMO NAJELI KAMPER ? LETOS SMO NAJELI AVTODOM

2. UGANKA...ALI DVE:

»ODDAMO 1-SOBNI APARTMA.« »ODDAMO OPREMLJEN AVTODOM.«

KAJ POMENI V TEM PRIMERU ODDAMO?

[A] PRODAMO

[B] DAMO NEKOMU MOŽNOST, DA APARTMA ALI AVTODOM NAJAME

[C] PODARIMO

KAM GREMO?

(USTREZNO POVEŽI!)

V GORE NA GORE NA MORJE V MORJE

NOVOST

pripravila NEVENKA ŠKRLJ

GALEBOV Kviz 9

1 Premetanka! Išči v vseh smereh!

H	I	Š	I	C	A	L	I	R	A	D
A	C	I	Z	I	M	L	I	F	D	E
N	L	A	C	I	L	E	D	O	K	S
P	O	S	O	D	A	R	A	M	O	A
R	Š	N	E	V	I	H	T	A	D	N
I	O	M	A	N	U	E	L	A	E	I
B	S	O	Š	O	L	K	E	Z	N	T
O	O	D	E	K	L	I	C	A	I	A
R	K	R	O	Š	N	J	A	B	S	S
A	R	A	D	A	L	O	K	O	Č	O
D	O	M	I	Š	L	J	I	J	A	K

→ HIŠICA
MIZICA
→ POSODA
→ SOŠOLKE
SOŠOLCI
DOMIŠLJIJA
→ PRIBOR
→ OMARA
→ DARILA
ČOKOLADA
→ FILM
→ SKODELICA
NEVIHTA
→ DEKLICA
ANITA
→ SOK
→ DENIS
KOS
→ MANUEL
→ KROŠNJA
→ DAR

V zgodbi Nevihta izvemo, kaj pomeni prijateljstvo.
Črke, ki ostanejo, izpiši na spodnje črte.
Ugotovil/-a boš, kaj so zahtevali od deklice Katje. _____

2 Ali je Katja dobila prave prijatelje? DA NE

Zakaj?_____

Pravi prijatelj je tisti, ki _____

Kdo je tvoj najboljši prijatelj? _____
Opiši ga!

3

Povedi pravilno dopolni in jih prepiši v zvezek!

Zgodbi dodaj tudi naslov! Zima se je že davno poslovila.

Gozdni zaspanci so se
- igrali.
- smejali.
- prebudili.

Veverica Vitka se je že nekaj časa
- pretegovala.
- dolgočasila.
- potepala po gozdu.

Nedaleč stran je prav tako
- spal Mitek.
- lenaril Mitek.
- poskakoval Mitek.

Takoj je bil pripravljen,
da gre pomagat Vitki poiskat
- slastno zalogo.
- prijatelje.
- slaščice.

Iskala sta zakopane
- mandeljne.
- lešnike.
- orehe.

Vitki je po lenarjenju ugajala ura
- klepetanja.
- razgibavanja.
- naravoslovja.

Vitka se je spomnila,
da je lešnike zakopala
- pod bukev.
- pod smreko.
- pod hrast.

Ko je skočila na tla,
je zakričala od
- veselja.
- bolečine.
- jeze.

Zaslišal ju je Šušu in videl
- veverički malico.
- veverički nesrečo.
- veverički zaklad.

4

V spodnjem besedilu manjkajo besede. Izberi pravo in jo napiši na črto.

TRPOTČEVE – VEVERICI – SMRČEK – BRČICE – RANO – SLADKORČKE – ZBOR – GOZD – STEKLOVINE – SMETI – NARAVI

Šušu je vzel _____ liste in poletel k njima. _____ je obrisal moker _____ in solzne _____ ter ji obvezal _____. Ponudil jima je melisine _____. Sklical je živalski _____ in skupaj so odločili, da bodo počistili _____. Pripravili so kupe _____ in _____. Šušu in živalce so bile vesele, ker so lahko uživale v čisti _____.

VSE REŠITVE POŠLJI GALEBU ČIMPREJ!

>>> DODATNE NALOGE NA: WWW.GALEB.IT

NOVOST

Zgodba o knjigi z rumeno platnico

Knjiga Alojza Gradnika *Narobe svet* je med najstarejšimi v naši šolski knjižnici, izšla je namreč davnega leta 1953. V tem dolgem času je večkrat odhajala v šolskih torbah na domove učencev in prehajala iz roke v roko, da so listi potemneli in se je rumena platnica obrabila. Knjiga je bila naša zvesta spremljevalka na vseh šolskih prireditvah, ko smo z veseljem zapeli in recitirali Gradnikove verze. Za nas je postala tako pomembna, da smo tudi sami hoteli stopiti na njene strani in postati del pesmi. Gradnikove verze smo prenesli v barve in pesniške like upodobili v slikah. Tako se muha v vijolični obleki suka, krtek iz krtine svoj rožnati smrček rine, vsak iz svojega griča gledata se pastir in pastirica, naj živi še Mojškra Mara, lepa je in nasmejana, z rumenim soncem obsijana.

S prepletanjem verzov in slik je nastala nova izdaja knjige *Narobe svet*, ki je tu pred vami. V knjigi so ponatisnjena vsa besedila iz prve knjige, vključili smo še pesem *Sveta Neža trosi bisere*, ki jo je pesnik iz Medane v tridesetih letih prejšnjega stoletja posvetil sinu Sergeju Gradniku.

Knjiga je namenjena mladim bralcem, radovednim otrokom in igrivim odraslim. S sprehodom po Gradnikovih verzih bralec spozna način življenja naših pranon in pranonotov, preizkusi bistrost svojega uma z reševanjem ugank in začuti, da se v narobe svetu skriva zaklad domišljije.

Srčna hvala vsem, ki so pripomogli k izidu knjige.

Učenci in učitelji osnovne šole Alojza Gradnika na Repentabru

COŠ "S. Gruden" ŠEMPOLAJ

ANJA SIGNORACCI 3.R.

LARA REBULA, EVA MANTI, VIKTORIJA ADAMIČ 4.R.

NIKA RUZZIER 3.R.

LARA EMILI 3.R.

TOMMASO CAPPELLI 3.R.

LARA REBULA, MARISOL REBULA, VIKTORIJA ADAMIČ 4.R.

LARA REBULA 4.R.

MARISOL REBULA 4.R.

VIKTORIJA ADAMIČ 4.R.

COŠ "Albin Bubnič" MILJE
2. in 3. r.

DREVO ŽIVLJENJA

(PO KLIMTU)

USTVARJALI SO:
LORENZO BALBI
ALICE BRANA
MARIAGIULIA CARLUCCI
SAMUEL ESPOSITO
SEBASTIANO ESPOSITO
BEATRICE JAKOMINIC
NOEMI KRAŠNA
GABRIEL CREVATIN
EMILI TARLON
CHIARA RAFFAELE
GIACOMO PIN
DANIEL MOCIBOB

KRAS

O KRAS, ČUDOVITI KRAS,
SO TU PRELEPE NJIVE
IN V NJIH SO TRTE ŽIVE,
JE TU OB KRASU MORJE
IN Z ŽITOM POSEJANO POLJE,
CVETOČI TRAVNIKI, DOLINE,
MED SKALAMI TIHE VOTLINE.

NIKA MARIA COSTANTIN
4. RAZRED, OŠ "JOSIP JURČIČ"
DEVIN

KNJIŽNE NAGRADE

Nika Ruzzier, 3.r., Tommaso Cappelli, 3.r., Marisol Rebula, 4.r, Viktorija Adamič, 4.r., COŠ "Stanko Gruden" - ŠEMPOLAJ, Noemi Krašna, Giacomo Pin, Alice Brana, Gabriel Crevatin, Coš "Albin Bubnič" - MILJE
Nika Maria Costantin, 4. razred, OŠ "Josip Jurčič" - DEVIN

VAŠ KOTIČEK NA:
WWW.GALEB.IT

VSE REŠITVE IN PRISPEVKE POŠLJITE GALEBU PO POŠTI ALI NA E-NASLOV: GALEB@ZTT-EST.IT

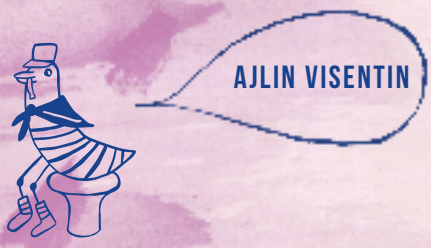

KRIŽANKA

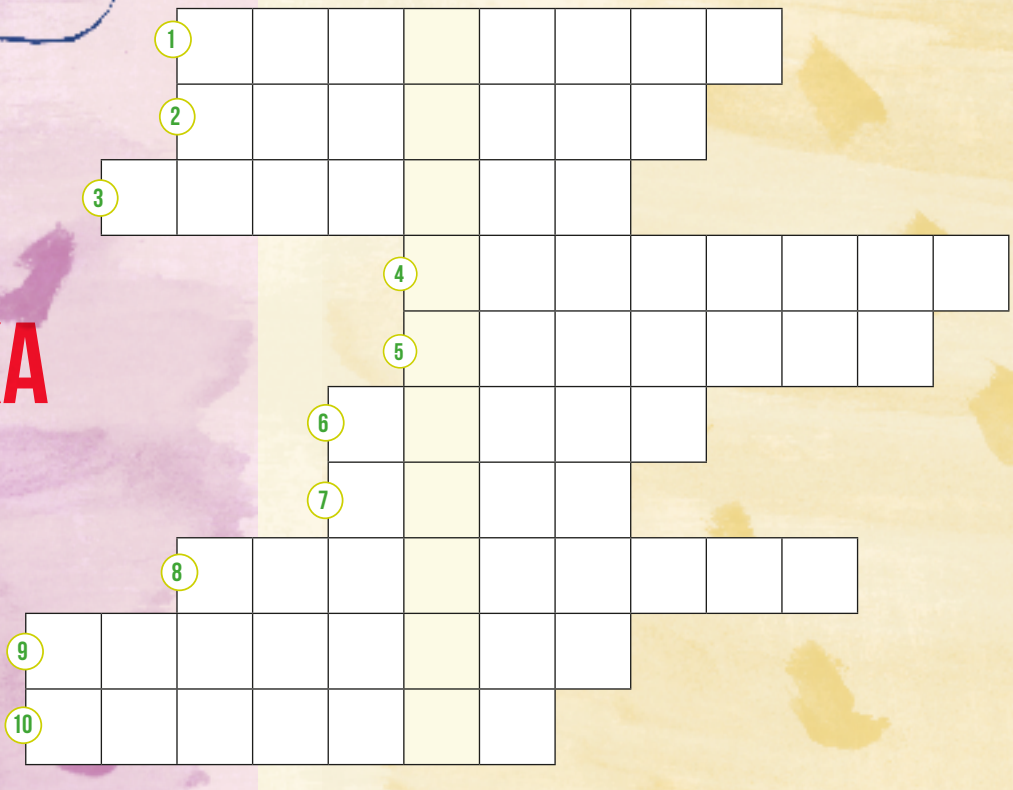

RIMSKA HIŠA

MARISOL REBULA, VIKTORIJA ADAMIČ
4. RAZRED COŠ "S. GRUDEN" - ŠEMPOLAJ

GALEB

9-10
MAJ-JUNIJ
2017
LETNIK 63
cena 2,10 €
izhaja v Trstu

Izdaja: Zadruga Novi Matajur – Čedad
Glavna urednica: Alina Carli
Uredništvo: Martina Kafol, Michele Obit, Mitja Tretjak, Peter Ferluga
Odgovorni urednik: Francesco (Ace) Mermolja
Naslov uredništva:
Galeb, Ul. dei Montecchi 6, 34137 - Trst
Tel. 040 76 00 954
E-mail: galeb@ztt-est.it
Naslov za pošto iz Slovenije:
Galeb, p. p. 9, 6210 Sežana
Lektura: Jana Špilar
Grafična zasnova: Dunja Jogan
Oblikovanje, prelom in priprava za tisk: Peter Ferluga - PiKa
Tisk: Grafica Goriziana
V Galebu je uporabljen tip črk *Bianconero* visoke berljivosti, ki sta ga ustvarila Riccardo Lorusso in Umberto Mischi za založbo Bianconero

Naročnina (10 številk): 19,00 €
Posamezna številka 2,10 €
Naročniki v Italiji lahko naročnino poravnajo potom bančnega nakazila na
Banca Antoniana Popolare Veneta – filiale di Cividale
IBAN IT 03 S 01030 63740 000001081165
BIC PASCITMMXXX
ali s položnico C/C postale n 18726331 intestato al Novi Matajur Soc. Coop
via Ristori 28 33043 Cividale

DISTRIBUTER ZA SLOVENIJO:
Spletna knjigarna Buča
www.buca.si

Galeb je mesečnik in je registriran na sodišču v Trstu pod št. 158 od 3. maja 1954, od 7. januarja 1995 pa pod št. 18/94 na sodišču v Vidmu.
Včlanjen je v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana).

Prispevkov, objavljenih v reviji Galeb, ni dovoljeno kakor koli ponatisniti brez pisnega dovoljenja uredništva.

Revijo sofinancira Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Jure Jakob: Jerebika 2
Majda Koren: Medved in miška 4
Evelina Umek: Prgišče mandeljnov 7
Maja Furman: Toto in dedek 10
Barbara Gregorič Gorenc Morje 18
Marjeta Zorec: Kače 19
Darinka Kobal: Soimenjaki 24
Darinka Kobal: Lara pa že ne laže 30
Maša Ogrizek: Ko-Ko Dajsa 33
Marko Rop: Poletne uganke 38
Maša Ogrizek: Zgodbe o pohištvu 40
Helena Jovanivić: Petrovi prijatelji 44
Klarisa M. Jovanović: Sladoled 48
Klarisa M. Jovanović: Lahke jedi za lačne oči 50
Jasna Merkù: K muzam na obisk 52
Matejka Grgič: Po slovensko 54
Nevenka Škrlj: Galebov kviz 9 56
Naši šolarji pišejo in rišejo: 58
Ajlin Visentin: Križanka 62

10 PREBRANIH NADALJEVANJ ZGODBE Z OZNAKO VELJAJO KOT ENA KNJIGA ZA BRALNO ZNAČKO

Uživajte v poletju!

Počitnice so pred vrati!

Primite starše pod roko, v žep vtaknite vodnik in se odpravite na potep.

- DOBROTE
- ZABAVNO
- REKORDI
- SKRITI KOTIČKI
- LEGENDE
- BISERI NARAVE
- OSEBNOSTI
- KULTURNA DEDIŠČINA
- ZGODOVINA
- ŽIVALSKI SVET

PREKO 200 INTERNETNIH POVEZAV!
NAD 100 BISTRIH ODGOVOROV!

ALI VEŠ?

250 strani

ZTT EST

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA
ul. Montecchi 6, 34137 Trst • tel. +39 040 368892 • info@ztt-est.it
www.ztt-est.it • Distributer za Slovenijo: **www.buca.si**